

Vatrena paljevka u voćnim usjevima

Автор(и): Растителна заштита
Дата: 23.02.2021 Број: 2/2021

Uzročnik: ***Erwinia amylovora* - bakterija**

Domaćini:

- Mnoge vrste voćaka, najštetnija je na jabučastom voću – kruška, dunja, jabuka, mušmula;
- Domaćini su osjetljivi na bolest do kraja vegetacijskog razdoblja, kada se razmnožavanje bakterije usporava i uočava se stvaranje raka;
- Postupno, velik dio bakterija ugiba, a preostale žive bakterije nalaze se na granici između oboljelog i zdravog tkiva. Iz njih se sljedeće godine obnavlja razvoj uzročnika.

Simptomi:

- Млади izboji savijeni u obliku kuke od vrha prema dolje i osušeni,

kao i grane s osušenim lišćem i plodovima;

- Oboljelo lišće je uvijeno poput lijevka i ostaje na

stablu čak i nakon opadanja lišća;

- Završni stadij bolesti je sušenje cijelih stabala koja, zbog prisutnosti neopalog cvijeta, lišća i plodića, imaju izgled opaljenih;
- Prva oštećenja na plodonosnim stabilima uočavaju se u proljeće, tijekom cvatnje i neposredno nakon nje;
- Oboljeli cvjetovi i njihove peteljke posmede, osuše se i u većini slučajeva ostaju pričvršćeni;
- Nekroza brzo zahvaća susjedne cvjetove sa strane peteljki i susjedne izboje;
- U toplom i vlažnom vremenu zaraženi dijelovi prekrivaju se kapljicama izlučevine;
- Kod kruške i dunje nekrotična područja potamne, dok su kod jabuke i mušmule tamno smeđa;
- Na grančicama, vodiljama i deblima stvaraju se rakovi. Oko oštećenog područja kora puca i požuti.

Životni ciklus

Bakterija prezimljava u rakovima nastalim na deblima, granama i grančicama stabala. U proljeće se na rakovima stvara bakterijski izlučevak koji se širi putem:

- Alata za rezidbu;
- Kiše, vjetrova, tuče, ptica, kukaca mehaničkim putem;
- Pčela tijekom oprašivanja, pri čemu bakterija ulazi u biljku kroz nektarij.

Na velike udaljenosti bakterija se širi putem sadnog materijala i kalemova s oboljelih biljaka.

Suzbijanje:

Tijekom razdoblja mirovanja, do bubrenja pupova, potrebno je provesti:

- Rezidbu zaraženih grana 50–70 cm ispod granice između oboljelog i zdravog tkiva. Zaražene grane se skupljaju i spaljuju;
- Iskopavanje i spaljivanje teško zaraženih stabala;
- Rezidba zdravih stabala provodi se prije rezidbe oboljelih stabala;

- Nakon svakog reza alati se dezinficiraju s 10% otopinom izbjeljivača, 2% formalinom ili denaturiranim alkoholom razrijeđenim s vodom u omjeru 1:3 tijekom 2–3 minute;
- Rane se premazuju bijelom lateks bojom uz dodatak 1% otopine bakrenog fungicida;
- Prilikom izvođenja rezidbe tijekom mirovanja stabala, ne treba ostavljati velike rane koje su potencijalni ulazni put za patogen i stimuliraju bujan rast;
- Rezidba u proljeće uz prisutnost protoka soka predstavlja ozbiljan rizik od širenja infekcije alatom i, iz istog razloga, ljeti se takva intervencija poduzima samo u slučajevima krajnje nužde;
- Održavanje optimalne N-P-K ravnoteže, izbjegavajući višak dušika. Rano proljetno gnojidbu dušikom treba podijeliti, pri čemu se polovica potrebne količine primjenjuje mjesec dana prije početka rasta, a druga polovica nakon opadanja latica;
- Prije pucanja pupova, potrebno je izvršiti kasni tretman s 2% Bordeauxskom kašom ili drugim fungicidima koji sadrže bakar;
- Sadni materijal ne treba kupovati, a kalemovi ne smiju se uzimati s područja gdje je bolest raširena. Treba koristiti samo zdrav sadni materijal. Treba odabrati otporne sorte;
- Tijekom vegetacijskog razdoblja mora se provoditi monitoring i, nakon otkrivanja izvora sekundarne infekcije, oni se trebaju odmah ukloniti dezinficiranim alatom;
- Među kemijskim sredstvima, najbolji rezultati postižu se s proizvodima koji sadrže bakar. Između 4 i 8 tretmana provodi se tijekom razdoblja kada su uvjeti za razvoj bolesti (temperatura i vlaga) povoljni. Posebno su važni preventivni tretmani tijekom cvatnje i nakon tuče, kada bakterija najlakše prodire u biljna tkiva.